

Stichting Nederlands Onderwijs Hamburg

Hemmingstedter weg 130
D-22609 Hamburg
Tel: +49 4183 775299

info@nederlands-onderwijs-hamburg.de
www.nederlands-onderwijs-hamburg.de

Stichting Nederlands Onderwijs Hamburg
NTC Primair Onderwijs

Schoolgids 2010 - 2011

Onze missie is het geven van primair en voortgezet onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur aan Nederlandstalige kinderen in Hamburg en omgeving, waarbij we in een inspirerende leeromgeving de gezamenlijke band met Nederland willen onderhouden.

Inhoudsopgave

Een woord vooraf

- 1 De school; vestigingen, adressen en telefoonnummers
- 2 Waar de school voor staat
- 3 De organisatie van het onderwijs
- 4 De zorg voor de kinderen
- 5 De leerkrachten
- 6 De ouders
- 7 De resultaten van het onderwijs
- 8 Schooltijden, vakantierooster, activiteitenkalender
- 9 Namen en adressen

Bijlage 1: Lesrooster /activiteitenplanning vestiging ISH Hamburg

Bijlage 2: Lesrooster en activiteitenplanning vestiging ISB Bremen

Bijlage 3: Lesrooster en activiteitenplanning vestiging Röhmoorweg Schnelsen

Bijlage 4: Klachtenprocedure

Een woord vooraf

Waarom een schoolgids voor ouders

Deze schoolgids is bedoeld om ouders te informeren, en laat zien wat de school voor hun kind kan betekenen. Ouders (en leerlingen) kunnen de school gedurende het schooljaar aanspreken op de inhoud van de schoolgids. De schoolgids kan op deze en andere manieren een rol vervullen in de dialoog tussen school en ouders.

Wat staat er in deze schoolgids?

Deze schoolgids beoogt ouders inzicht te geven in:

- hoe onze school het onderwijs vorm geeft;
- hoe onze school de zorg voor kinderen in de praktijk uitwerkt;
- wat ouders en school van elkaar mogen verwachten;
- welke resultaten onze school bereikt

Wie hebben aan de schoolgids gewerkt?

Deze schoolgids werd samengesteld door de coördinator, leerkrachten en bestuur.

Verzoek aan ouders om te reageren

Indien ouders vragen of wensen hebben met betrekking tot deze schoolgids, of suggesties voor verbetering, kunnen ze contact opnemen met de voorzitter.

Een echte schrijver op bezoek

1. De school

1.1. Naam

Stichting Nederlands Onderwijs Hamburg¹

Vestiging Int. School Hamburg: Lesdag is dinsdag van 15.00 – 17.45 uur
Hemmingstedterweg 130 lessen Ned. taal en cultuur basisschool groep 1 t/m 8
22609 Hamburg en voortgezet onderwijs
tel. 040- 8000500
Contactpersoon: Mw. Jeanne Huisman; tel. 04183-775299

Vestiging Schnelsen (Hamburg): Lesdag is donderdag van 15.30 – 17.30 uur
Grundschule Röthmoorweg lessen Ned. taal en cultuur groep 1/2
Röthmoorweg 9
22459 Hamburg
Contactpersoon: mw. Jeanne Huisman; tel. 04183-775299

Vestiging Int. School Bremen: Lesdag is donderdag van 15.00 – 17.45 uur
Thomas Mannstr. 6-8 lessen Ned. taal en cultuur gr 4 t/m 8
28213 Bremen
Tel. 0421- 3379272
Contactpersoon: mw Francisca Huveneers tel: 0421-2442204

info@nederlands-onderwijs-hamburg.de

1.2. Bestuur, directie en team

Voorzitter: mw. Anita Hensen
Secretaris: mw. Susan de Vreede
Penningmeester: mw. Liedeke Heijning-Schrader
Commissaris Bremen: mw. Francisca Huveneers
Vertrouwenspersoon: mw. Rens Dijkman-Kühn

Team:

Functie	Naam	werkzaam
Coördinator/Directeur	Mw. Jeanne Huisman	Hamburg, Bremen
Leerkracht gr. ½	Mw. Sonja Vorsteveld	Hamburg
Leerkracht gr. 3/3+	Mw. Maïke Petretti-Vosz	Hamburg
Leerkracht gr. 4/5	Mw. Joyce Sweelssen	Hamburg
Leerkracht gr 6/7/8	Mw. Jeanne Huisman	Hamburg, Bremen
Leerkracht gr 4/5	Mw. Annemarie Jurg	Bremen
Leerkracht Voortgezet Onderwijs	Mw. Els van Essen	Hamburg
Leerkracht/ remedial teacher	Mw. Eline Hausel	Hamburg
Bibliotheek	Mw. Jeanny Martens	Hamburg

1.3. Situering van de school

De school werd opgericht in 1994 met als doel het geven van onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur aan Nederlandse kinderen die het dagonderwijs volgen aan een Duitse (Grund)schule. Er werd een locatie geopend in Norderstedt. Deze locatie is opgeheven in juli 2007 wegens niet passende faciliteiten.

In augustus 2001 openden wij een locatie in de Internationale School Hamburg.

Met ingang van vorig schooljaar zijn 2 nieuwe locaties geopend:

- een locatie in Bremen, waar 10 leerlingen in 2 groepen onderwijs volgen
- een locatie in Hamburg-Schnelsen, waar een groep met 4 kleuters onderwijs volgen.

1.4. Schoolgrootte

Schooljaar 2010/2011:

We beginnen het schooljaar op 3 locaties:

- de Internationale School Hamburg met 31 kinderen en 4 leerkrachten
- de Internationale School Bremen met 10 kinderen en 2 leerkrachten
- de Grundschule aan de Röthmoorweg met 5 kinderen en èèn leerkracht

1.5. Organisatie

De school heeft de vorm van een Stichting naar Nederlands recht, met statuten, die zijn gedeponereerd bij een Nederlandse notaris. De Stichting is aangesloten bij de Kamer van Koophandel. In Duitsland worden wij fiscaal gelijkgesteld met een "gemeinnütziger Verein".

Verder is de Stichting aangesloten bij de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB) in Voorburg, die van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de opdracht heeft, het Nederlands onderwijs in het buitenland te bevorderen en te ondersteunen. (Verdere informatie over NOB onder www.stichtingnob.nl).

2. Waar de school voor staat

2.1 Missie

Als onze missie zien wij het geven van onderwijs in de Nederlandse Taal en Cultuur aan Nederlandstalige kinderen in Hamburg en omgeving, waarbij wij in een inspirerende leeromgeving de gezamenlijke band met Nederland willen onderhouden.

2.2. Doelgroepen

Met de ouders van nieuwe leerlingen wordt een intakegesprek gevoerd om het leerdoel een indicatie van de taalvaardigheid te verkrijgen

Wat betreft de leerdoelen kunnen de leerlingen worden onderverdeeld in 2 categorieën. Uitgangspunt hierbij is de huidige taalsituatie waarin de leerling zich bevindt.

- **NTC-richting 1 (PO):** Is gericht op directe aansluiting bij onderwijs in Nederland; primair gericht op terugkeer in het Nederlandse onderwijs. Toewerken naar kerndoelen van de Nederlandse taal en de tussendoelen zoals geformuleerd voor de verschillende jaargroepen. Deze leerlingen spreken thuis Nederlands, de schooltaal kan variëren. De woordenschat zal daarom ook variëren en het schriftelijk taalgebruik zal beïnvloed zijn door het onderwijs in de taal op de dagschool.
- **NTC-richting 2 (PO):** Is gericht op het zo goed mogelijk op peil brengen en houden van de Nederlandse taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar Nederland. Het onderwijs is dus niet primair gericht op directe aansluiting op het Nederlands onderwijs, maar richt zich op die lesstof die nodig is voor een goede basis in het Nederlands. De kerndoelen en tussendoelen voor verschillende jaargroepen worden op een maximale afstand van twee jaar gevolgd. Thuis wordt naast het Nederlands ook een andere taal gesproken.

2.3. Visie: de gewenste kwaliteit op lange termijn

Wij willen de kwaliteit van het onderwijs op een hoog niveau houden met goede leeropbrengsten. Verder willen we nog meer inspelen op de behoeftes van leerlingen dan we nu al doen. Wij willen een school zijn waar de kinderen graag naartoe gaan, waar ruimte is voor de individuele talenten van de kinderen en een team en bestuur dat steeds nadenkt over hoe het onderwijs nog beter ingericht kan worden

2.4. Strategie: evaluatie van de doelen van afgelopen jaar en doelstellingen voor het komende jaar

2009-2010	2010 Evaluatie
Verder uitbreiden woordenschat, methodisch zowel op creatieve wijze	Is gebeurd m.b.v. projecten, echter niet meetbaar
Opzetten evaluatie-instrument naar resultaten 'oud'- leerlingen	Nog geen instrument voor handen, wel contact met oudleerlingen i.v.m. de resultaten gehad
Stimuleren van zelfstandig werken en samenwerken van leerlingen	Gerealiseerd binnen de groepen tijdens het werken aan taal en woordenschat
Het verder uitbouwen van de bibliotheek Nederlandse school	Heeft onvoldoende aandacht kunnen krijgen. Wel zijn er nieuwe boeken aangeschaft. Prioriteit had dit jaar het opzetten van de bibliotheek in Bremen. Ook komend jaar is besloten dit niet op verder uit te bouwen, maar de ontwikkelingen in het Nederlands onderwijs af te wachten.
Het vakgebied 'cultuur' binnen het lesprogramma dit jaar uitbreiden met	Is gebeurd. Er zijn op 6 zaterdagochtenden workshops drama

workshops, waarin extra aandacht voor expressievormen en drama.	gegeven o.l.v. een bevoegde dramadocente.
Bieden van een uitdagende leeromgeving	We doen elk jaar ons best!!
Nog effectiever gebruik van de beschikbare leertijd	Door goede organisatie van de les is dit iets verbeterd; ook door de huiswerkmails
Intensiveren ouderparticipatie	Zijn we mee bezig, ook door de presentaties waarbij ouders aanwezig zijn
Uitbouwen van het leerlingen zorgsysteem	Grote vooruitgang geboekt door het gebruik van Ind Handelingsplannen en onze remedial teacher
Optimalisering van de onderwijskwaliteit (richten naar Cito-norm)	Met name gewerkt aan spelling. Komend jaar gaan we hiermee verder
Verdere afstemming met de dagschool	Gaat komend jaar gebeuren doordat remedial teacher ook werkzaam zal zijn op de ISH dagschool
Het afgelopen jaar hebben wij verder gewerkt aan het onderwijskundig beleid:	De coördinator heeft na de inwerkperiode gewerkt aan het verder ontwikkelen van de rode draad door de verschillende jaargroepen.
Afstemming van de leerprogramma's tussen de onderlinge groepen, zodat een doorgaande lijn ontstaat tussen de leerjaren	Dit is afgelopen jaar met name gebeurd door coaching van groep 4/5, waardoor op dezelfde manier lesgegeven kan worden als in groep 6/8.
Inspelen op de individuele behoeften van de kinderen	Gewerkt met extra bladen en stenvertbloks, als ondersteuning bij spelling en taal.
Cultuurprojecten	schrijversproject waarbij de schrijver Arend van Dam en de illustrator Alex de Wolf in Hamburg geweest zijn, een voorstelling en workshops gegeven hebben.

In het schooljaar 2010-2011 willen we, uitgaande van onze verbeterpunten die aangegeven zijn in het 4 jaren schoolplan, aandacht besteden aan de volgende punten:

2010-2011	
Implementeren van de aanvullende spellings/leesmethode in gr 3/4/5 o.l.v. E. Hausel	
Verder ontwikkelen vragenlijst oud leerlingen	
Invulling cultuur vanwege vertrek drama docente	
Planmatig werken aan de verbetering van de leerlingenzorg, via een verbeterplan	
Optimalisering van de onderwijskwaliteit (richten naar Cito-norm)	

Voorlezen uit eigen werk

3. De organisatie van het onderwijs

3.1. Aantal lesuren

Het onderwijs wordt 1x in de week gegeven, gedurende 2 uur en 45 minuten.

Er wordt lesgegeven aan leerlingen in de basisschoolleeftijd en aan leerlingen in het voortgezet onderwijs. Het rooster met de lesdagen: zie bijlage

In principe wordt hetzelfde programma voor Nederlands gevolgd zoals dat in Nederland op de basisschool gebeurt. Richting 2 leerlingen volgen dit onderwijs ook, maar mogen een maximale achterstand ten opzichte van de richting 1 kinderen hebben van 2 jaar. Door de compactheid van de lessen (er moet veel gebeuren in korte tijd!) is het maken van huiswerk om de lesstof te oefenen onontbeerlijk. Hulp van ouders is hierbij noodzakelijk, vooral bij de jongere kinderen.

Ons NTC onderwijs werkt toe naar de kerndoelen zoals ze vanuit het ministerie van onderwijs in Nederland vastgesteld zijn.

3.2. Groepen 2010/2011

Primair Onderwijs

Vestiging ISH:

Groep 1/ 2 11 leerlingen, waarvan 9 R1 en 2 R2

Groep 3 5 leerlingen, waarvan 3 R1 en 2 R2

Groep 4/ 5 6 leerlingen waarvan 5 R1 en 1 R2

Groep 6/7/8 9 leerlingen waarvan 5 R1 en 4 R2

Voortgezet onderwijs: 2 leerlingen, beide R1

Vestiging Schnelsen: Groep 1/2 5 leerlingen, allemaal R2

Vestiging Bremen:

Groep 4/5 5 leerlingen, waarvan 1 R1 en 4 R2

Groep 6/7/8 4 leerlingen, waarvan 1 R1 en 3 R2

3.3 Basisvaardigheden (lezen, schrijven, en taal)

In alle groepen wordt een gevarieerd onderwijs aangeboden, gebaseerd op functioneel taalgebruik.

Om dit doel te bereiken worden de leerlingen zoveel mogelijk verschillende werkvormen, opdrachten en instructies aangeboden, zowel groepsgewijs als individueel. Mondelinge groepsactiviteiten zoals kringgesprekken (vertellen over belevenissen, bespreken van een voorgelezen verhaal), voorlezen, spelletjes, zingen en andere culturele activiteiten voeren de leerlingen in de lagere groepen zoveel mogelijk gezamenlijk uit.

Kleuters leren al doende, tijdens hun spel. Wij spelen daarop in door te zorgen dat er veel materiaal is waarvan kleuters kunnen leren. We praten veel met kleuters over allerlei onderwerpen zodat ze veel Schoolgids 2010-2011 PO

woorden leren en goed leren spreken. Dat is belangrijk als voorbereiding voor het latere lees- en taalonderwijs.

In groep 1 en 2 wordt daarom een grote verscheidenheid aan ontwikkelingsmateriaal gebruikt. Er wordt vooral gewerkt met het Routineboek van de methode "Leessleutel, en "met woorden in de weer" van M. Verhallen. De nadruk ligt op activiteiten die gericht zijn op de algehele taalontwikkeling. Aan de hand van thema's komen alle aspecten die van belang zijn voor de ontwikkeling van het jonge kind aan de orde. Er is grote aandacht voor samen spelen, bevordering van de zelfstandigheid en expressie.

In groep 3 t/m 8 bieden we een gevarieerd onderwijsaanbod, gebaseerd op functioneel taalgebruik en woordenschatuitbreiding. In groep 3 wordt gewerkt met "Leessleutel"

Vanaf groep 4 t/m groep 8 wordt voor wat betreft de algemene taalvaardigheden gewerkt met de methode: Taal Actief 3. Voor spelling wordt gebruik gemaakt van de methode voor spelling van Taal Actief 3, die grote samenhang vertoont met de taallessen uit de methode. Ook voor de woordenschatontwikkeling wordt gebruik gemaakt van de woordenschatmethode van Taal Actief 3.

Voor begrijpend lezen maken we gebruik van de methode "Nieuwsbegrip"; een moderne methode waarin actuele onderwerpen via leesteksten op niveau aan de orde komen. Systematisch worden de vaardigheden geoefend die leiden tot beter tekstbegrip.

3.4 Nederlandse cultuur

Naast het bevorderen van het taalgebruik wordt door genoemde activiteiten zoals het zingen van Nederlandse liedjes, het spelen van ten dele typisch Nederlandse spelletjes, tegelijkertijd ook het gevoel voor en de kennis van de Nederlandse cultuur bevorderd.

Nederlandse tradities, gewoontes, geschiedenis en aardrijkskunde worden aanschouwelijk gemaakt door beeldmateriaal, wat ondersteund wordt door (voor)leesmateriaal, muziekcassettes en cd's. Ook wordt er natuurlijk gebruik gemaakt van de computer (Internet, Cd-roms). Er worden zoveel mogelijk Nederlandse traditionele feesten georganiseerd.

Verder werken wij ook dit jaar een aantal culturele projecten uit:

1. Stuif es in, kennismaken, informatie verstrekken en samen spelen
2. Kinderboekenweek
3. Sinterklaasviering
4. Cultuurproject, nog nader uit te werken
5. Koninginnedag
6. Nog nader uit te werken project met aansluitend schoolreisje
7. Stuif es uit: presentaties van de leerlingen aan elkaar met een nationaal tintje

3.5 Voorzieningen op de leslocatie

Daar de Stichting niet over eigen ruimtes beschikt, bestaan er helaas geen faciliteiten zoals computer- en documentatiecentrum, gemeenschapsruimte, wachtkamer voor ouders, etc. wel beschikt de school over een ruimte in de kelder waar de bibliotheek is en kastruimte voor de leermiddelen. Tevens mogen we in beide internationale scholen gebruik maken van de aldaar aanwezige bibliotheek, waar ook een (beperkt) aantal Nederlandse boeken beschikbaar zijn.

De klaslokalen worden door de dagschool gratis ter beschikking gesteld. Voor zover in de lokalen computers en andere media (radio, tv, video) beschikbaar zijn, kan hiervan gebruik worden gemaakt. In het gebouw van de Internationale School Hamburg hebben we de beschikking over internet en smartboards. In andere gevallen brengt de leerkracht zelf notebook, radio of afspeelapparatuur mee. Er kan gebruik worden gemaakt van de Nederlandse boeken in de eigen bibliotheek.

4. De zorg voor de leerlingen

4.1. Preventieve zorg: het onderwijs komt tegemoet aan verschillen tussen kinderen

Doordat wij werken met kleine groepen is het door een goed klassenmanagement en door het vroegtijdig bevorderen van zelfstandig werken mogelijk, ieder kind naast klassikaal ook individueel te instrueren. Vooral in de gemengde jaargroepen staat de instructie in kleine groepjes voorop.

De opvang van nieuwe leerlingen in de school (aannamebeleid)

Bij aanmelding van een nieuwe leerling vindt er een voorstellingsgesprek plaats met het bestuur. Vervolgens vindt er een intakegesprek plaats en worden er eventueel toetsen afgenomen.

Bij de intake wordt getracht een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het Nederlandse taalniveau van het kind. Op basis daarvan wordt bepaald in welke richting het kind moet worden geplaatst.

Leerlingen die direct vanuit Nederland komen kunnen vaak meteen worden geplaatst; bij de overige leerlingen zal getoetst worden op welk niveau de leerlingen kunnen instromen. Leerkrachten en ouders

krijgen zo inzicht in het taalniveau van het kind en de verwachtingen die zij kunnen hebben van het onderwijs.

De ouders zal ook verteld worden welke inspanningen van hen verwacht worden om het onderwijs tot een succes te maken.

Verder wordt de ouder gevraagd het intakeformulier in te vullen en de gegevens van de leerling van de vorige school mee te nemen (rapport, de gegevens van het leerlingvolgsysteem of andere recente toetsgegevens;- het schoolrapport bewijs van uitschrijving vorige school; een eventueel handelingsplan.) Als een leerling elders NTC-onderwijs heeft gevolgd zijn genoemde gegevens doorgaans eveneens beschikbaar voor wat betreft het NTC-onderwijs.

Bij leerlingen die afkomstig zijn van het internationale of plaatselijke onderwijs zonder NTC-onderwijs ontbreken dergelijke gegevens vaak.

Bij elke nieuwe leerling verzamelt de leerkracht gegevens door middel van een intakegesprek met één van de ouders, op basis van observaties en eventueel toetsen.

4.2 Het volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de school

4.2.1 Observatie

Observatie en evaluatie vinden eigenlijk voortdurend plaats doordat de leerkracht let op de ontwikkeling en prestaties van ieder kind door o.a. het nakijken van het huiswerk en het afnemen van dictees en overhoringen.

4.2.2 Toetsing

Via toetsen en observaties worden de vorderingen van de leerlingen bijgehouden. Naast methodegebonden toetsen maken we gebruik van Cito-toetsen, waarmee de leerlingen tweemaal per jaar op hun ontwikkelingsniveau op het gebied van spelling, woordenschat, taal- en leesvaardigheid ingeschaald worden.

4.2.3 Verslaggeving van de beoordelings- en toetsgegevens

Van iedere leerling worden de toets- en rapportgegevens van de verschillende jaren en gegevens over de leerlingenbesprekingen, gesprekken met ouders, eventuele speciale onderzoeken en handelingsplannen bijgehouden in het leerlingendossier.

Van de leerlingen van alle groepen wordt er 2 x per jaar een schriftelijk rapport uitgebracht, en wel in februari en in juni.

Hierin opgenomen zijn:

- de resultaten van de Cito-toetsen
- de resultaten van de beoordeling en observatie van de leerkracht

4.2.4 Bespreking van vorderingen, prestaties en welbevinden met de ouders

Regelmatig worden de ouders, die de kinderen komen halen en brengen, voor of na de lessen op de hoogte gebracht van de prestaties en het welbevinden van hun kind.

Wekelijks wordt een e-mail gestuurd naar de ouders met daarin een lesverslag en de huiswerkopgave.

De ouders wordt gevraagd het halfjaarlijkse rapport in een tien-minuten-gesprek met de leerkracht te bespreken. Indien daartoe aanleiding is, worden de ouders tussentijds uitgenodigd voor een gesprek. Als ouders zelf behoefte hebben aan een gesprek zijn ze altijd welkom.

4.2.5 Omgang met leerproblemen, sociaal-emotionele problemen

Als een kind ernstige leerproblemen heeft wordt dit in het team en met de ouders besproken. Samen met de ouders wordt naar een oplossing gezocht; dit kan variëren van het opstellen van een individueel handelingsplan; het inschakelen van de remedial teacher tot het overleggen met de dagschool en gebruik maken van de special needs teacher in geval van de Int. School. Dit schooljaar beschikt de school zelf over een ouder die als remedial teacher verbonden is aan onze school. De school beschikt over een groeiend aanbod van mogelijkheden om remediërend onderwijs te kunnen geven. Ook leerlingen met sociaal-emotionele problemen kunnen langs deze weg verwezen worden. Intussen zullen deze kinderen binnen het team besproken worden om ze zo goed mogelijk te begeleiden.

Vaak vervult de leerkracht van de NTC-locatie hierbij de rol van intermediair tussen dagschool en ouders, en externe instanties.

Ook bij kinderen die het Nederlands minder goed beheersen, wordt regelmatig vastgesteld of de leerdoelen voldoen aan de vooraf vastgestelde verwachtingen.

4.2.6 Plaatsing van leerlingen met specifieke behoeften

Als tijdens de intake blijkt dat een leerling specifieke opvang behoeft, wordt samen met het team bekeken of de benodigde zorg ook geboden kan worden en kan besloten worden tot een proeftijd, waarin het team zijn uiterste best zal doen om de leerling op te vangen. Als dit niet mogelijk blijkt, wordt na de proeftijd in overleg met de ouders besproken wat voor andere mogelijkheden er zijn.

Zittenblijven wordt zoveel mogelijk vermeden. Het gebeurt doorgaans alleen wanneer de leerresultaten en de ontwikkeling van een kind opvallend achterblijven bij die van de meeste klasgenoten en de school hiervoor geen andere oplossing gevonden heeft.

Een groep overslaan gebeurt alleen wanneer de resultaten van het kind opvallend boven de norm uitsteken.

Helaas, Saartje en Klaartje zijn weg, maar het was altijd heel leuk met ze.

4.2.7 Huiswerk

De leerlingen vanaf groep 3 krijgen iedere week huiswerk mee, voor het maken waarvan ze minstens 1 uur per week nodig hebben.

- Huiswerk vormt een noodzakelijke aanvulling op NTC-onderwijs, dat in aantal uren beperkt is;
- Het is een belangrijke mogelijkheid de leerlingen te brengen tot een persoonlijke en zelfstandige verwerking van de lesstof;
- Er moet taakbewustzijn bij de leerlingen worden aangekweekt met het oog op de hoeveelheid huiswerk die in de basisvorming aan de kinderen wordt opgegeven.
- Verder wordt er van ze verwacht, dat ze per maand minstens één Nederlands boek lezen (tijdens het aanvankelijk leesproces elke week een boekje dat bij het leesniveau past.).

4.3 Begeleiding van de overgang van kinderen naar het onderwijs in Nederland

4.3.1. De voorlichting aan ouders ten behoeve van de schoolkeuze van leerlingen

Leerlingen die tussentijds verhuizen:

Zij krijgen behalve hun rapporten de dossiergegevens mee die relevant zijn voor de nieuwe school. Op verzoek van de nieuwe school wordt een onderwijskundig rapport gemaakt (niet alle scholen stellen hier meer prijs op)

Leerlingen die na groep 8 van school gaan en geen voortgezet Nederlands onderwijs volgen krijgen hun rapport mee en desgewenst de dossiergegevens.

Leerlingen die na groep 8 naar Nederland verhuizen krijgen hun rapport mee en desgewenst een onderwijskundig rapport.

Voor de scholen voor voortgezet onderwijs in Nederland bestaan kwaliteitskaarten. Ten behoeve van de schoolkeuze ontvangen de ouders van de leerlingen in groep 8 in Nederland van de basisschool het regionale overzicht. Deze kwaliteitskaarten zijn te vinden op de website van de onderwijsinspectie (www.owinsp.nl). Verder verwijzen wij naar het boek "Keuzegids middelbare scholen" van Marja Agerbeek (Uitg. Kerckebosch, Zeist), waarin de kwaliteitskaarten zijn opgenomen en van nuttige tips zijn voorzien.

5. De leerkrachten

Alle leerkrachten van het PO hebben een volledige bevoegdheid voor het geven van onderwijs in de Nederlandse Taal en Cultuur in het basisonderwijs, of een ontheffing daarvoor.

5.1. Wijze van vervanging bij ziekte of scholing

Er kunnen redenen zijn dat de leerkracht niet aanwezig is, zoals ziekte of het volgen van een cursus. In de regel is het mogelijk dit intern op te lossen of met behulp van externe leerkrachten, waardoor wordt voorkomen dat leerlingen de school moeten verzuimen.

5.1.2. Scholing van leerkrachten

Belangrijk is dat de ontwikkelingen binnen het onderwijs in Nederland worden gevolgd en dat de leerkracht werkt aan de vergroting van zijn deskundigheid. Hiertoe worden o.a. de jaarlijkse bijscholingscursussen van het N.O.B. in Nederland gevolgd.

6. De ouders

6.1. Het belang van de betrokkenheid van ouders

Van ouders en leerkracht(en) mag worden verwacht dat zij handelen in het belang van het kind. Van de ouders wordt verwacht dat zij vertrouwen hebben in het onderwijzend personeel. Begrip en respect voor elkaar zijn uitgangspunten voor een goede communicatie. Juist in het kader van het NTC-onderwijs is het noodzakelijk dat ouders en school dezelfde doelen stellen ten aanzien van het te bereiken niveau van Nederlandse taalbeheersing.

De mate waarin thuis Nederlands wordt gesproken is mede bepalend voor het succesvol volgen van de lessen. Wij adviseren de ouders consequent hun moedertaal met hun kinderen te spreken, zo zuiver mogelijk, dus zonder anglicismen en/of germanismen, en hen te verbeteren bij fouten (vooral werkwoordsvormen!).

Ook wijzen wij de ouders op het belang van veel lezen, om de leesvaardigheid zo groot mogelijk te maken. De lessen zijn ook de plaats waar gewerkt wordt aan het plezier krijgen en behouden in het lezen. Verder bestaan er mogelijkheden, ook hier in Duitsland, alle Nederlandse televisieprogramma's te ontvangen per satelliet. Voor zover dit niet mogelijk is, kan men zoveel mogelijk kinder- en schooltelevisieprogramma's per video laten opnemen door kennissen en familie in Nederland. Ook het afspelen van cd's is heel leerzaam. En niet te vergeten: Internet. Op de site van het NOB, staan belangrijke webadressen.

En tenslotte wordt de ouders geadviseerd, hun kinderen zo mogelijk in de vakanties mee te laten draaien op een basisschool in Nederland.

Wij proberen een goede samenwerking te creëren door de school toegankelijk te maken voor de ouders. Ouders krijgen zo veel mogelijk informatie. Indien voor de ouders de informatie onvoldoende blijkt te zijn, is deze zowel mondeling als per mail altijd verkrijgbaar. Met uitzondering van persoonlijke dossiers van leerkrachten en leerlingen en specifieke vertrouwelijke stukken zijn alle gegevens ter inzage, bijvoorbeeld het schoolplan, leerlingvolgsysteem, enzovoorts.

Op school zijn de leerkrachten als eerste verantwoordelijk voor de kinderen. Een leerkracht voert tevens coördinatietaken uit en heeft in de huidige situatie de eindverantwoordelijkheid over de algehele gang van zaken met betrekking tot de NTC-locatie.

6.2. Informatievoorziening aan ouders over het onderwijs en de school

Nieuwe leerlingen krijgen een aanmeldingsformulier toegezonden. Met ingang van dit schooljaar hoeft niet elk jaar opnieuw een formulier ingevuld te worden. Als ouders vragen hebben over de organisatie, de resultaten of gedrags- of leerproblemen van hun kind kunnen zij altijd hun vraag direct stellen; telefonisch of via mailcontact.

Aan het begin van het schooljaar wordt een bijeenkomst georganiseerd voor leerlingen en ouders in een ongedwongen sfeer, de Stuif es in. Hier kunnen de kinderen op speelse wijze kennismaken met de leerkracht en medeleerlingen en de ouders kunnen kennismaken met het bestuur. Tijdens deze middag worden de ouders en leerlingen ingelicht over de praktische kant van de lessen, zoals schoolregels, het gebruik van leermiddelen, huiswerk, enzovoorts. Daarnaast verstrekt de school een jaarverslag waarin verslag wordt uitgebracht over het afgelopen schooljaar (jaaroverzicht van bestuur en directie, financieel overzicht).

6.3. Inspraak

De ouders worden vertegenwoordigd door het bestuur, dat bestaat uit drie ouders van leerlingen. De taken en bevoegdheden van het bestuur zijn o.m.:

- het sturing geven aan en toezicht houden op de wijze, waarop de school zijn maatschappelijke taak vervult;
- het voeren van financieel, personeels- en overkoepelend onderwijskundig beleid.

Er wordt getracht, ouders zoveel mogelijk inspraakmogelijkheden te bieden.

6.4. Ouderactiviteiten

Een kleine school als de onze kan alleen goed functioneren als iedereen op zijn of haar manier een steentje bijdraagt. We willen ouders zoveel mogelijk bij de activiteiten betrekken om te laten zien wat er gebeurt op school, maar we hebben ouders ook nodig om dingen te laten gebeuren. Elk jaar vindt er een aantal buitenschoolse activiteiten plaats, waarbij de ouders om medewerking wordt gevraagd. De ene keer gaat het om een incidentele activiteit, maar er zijn ook activiteiten die regelmatig terugkomen.

Tot de vaste activiteiten behoren in elk geval:

- De Kinderboekenweek
- Het sinterklaasfeest
- De Koninginnedagviering
- 1 a 2 culturele projecten
- Het schoolreisje

Als u mee wilt helpen, neem dan contact op met het bestuur of de leerkracht. Wij zullen ouders ook persoonlijk benaderen om te vragen of ze mee kunnen helpen, zodat we met ons allen er een goede en leuke school van kunnen maken waar de kinderen met plezier komen.

6.5. Klachtenprocedure

Zie bijlage 3

6.6. Subsidie/ouderbijdragen:

De hoogte van de ouderbijdrage wordt jaarlijks opnieuw berekend en is afhankelijk van het aantal aanmeldingen, de hoogte van de subsidie (dit jaar Euro 395,- per kind per jaar), en tevens van de vraag, of de ouderbijdrage door het bedrijf of privé moet worden betaald. Dit schooljaar is de bijdrage voor de bedrijven gebleven op Euro 850,-, voor ouders die privé betalen Euro 425,- per kind per jaar, inclusief lesmateriaal.

Restitutie ouderbijdrage bij vertrek binnen een schooljaar:

Maand van vertrek:	% restitutie
November	60%
December	50%
Januari	40%
Februari	30%
Maart en later	0%

Ouderbijdrage bij binnenkomst in lopend schooljaar:

Startmaand	% bijdrage
Oktober	90%
November	80%
December	70%
Januari	60%
Februari	50%
Maart	40%
April	30%

6.7. Schoolverzekering voor leerlingen

Scholen (leerlingen en/of leerkrachten) kunnen aansprakelijk gesteld worden voor schade aan derden, veroorzaakt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Onder het begrip schade valt zowel zaak- als letselschade. De Stichting NOB heeft ten behoeve van de bij haar aangesloten scholen bij de AON-Groep Schoolgids 2010-2011 PO

Nederland BV een collectieve bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten, die deze schade dekt. Deze schade vervangt niet de aansprakelijkheidsverzekering van leerkrachten en leerlingen en hun gezinsleden voor schade die zij als particulier veroorzaken.

De leerlingen zijn centraal verzekerd via de Stichting NOB:

- tijdens verblijf in het schoolgebouw en op de terreinen van de school;
- tijdens schoolreisjes en excursies, die in schoolverband plaatsvinden, voor zover zij onder leiding en toezicht staan van onderwijzend personeel of andere toezichthoudende personen en de aansprakelijkheid niet wordt gedekt door een andere verzekering.

Volgens deze centrale verzekering zijn de leerlingen NIET verzekerd op weg van en naar school. Verdere gegevens over de centrale verzekering zijn te vinden op de website van het NOB

7 De resultaten van het onderwijs

Elk jaar worden de behaalde citoscores van de leerlingen in een grafiek verwerkt. Hieruit blijkt dat de gemiddeld behaalde scores voor het vak Nederlands boven het landelijk gemiddelde liggen.

Het afgelopen jaar zijn 2 families teruggegaan naar Nederland. 2 leerlingen hebben afgelopen voorjaar de Cito-eindtoets gemaakt waarbij zij voor het onderdeel Nederlands 90 van de 100 opgaven goed hebben gescoord, een bijzonder knappe prestatie!!

Dit jaar hebben 2 leerlingen groep 8 afgerond met een bovengemiddelde citoscore en een mondelinge- en schrijfvaardigheid die ook bovengemiddeld is.

Van een familie die naar Portugal verhuisd is hebben we ook positieve berichten mogen ontvangen van de NTC school waar de kinderen naar toe gegaan zijn.

7.1. Uitstroom, instroom en aansluiting

De ervaring is, dat de aansluiting op het onderwijs van leerlingen die teruggaan naar Nederland probleemloos verloopt. Zij worden in het begin soms begeleid door een remedial teacher op de nieuwe school. Mede daardoor pikken zij de draad over het algemeen erg snel weer op. Dit is te vergelijken met het gemak, waarmee kinderen die uit Nederland komen omgaan met de nieuwe, vreemde dagtaal in het buitenland.

7.2. CITO

We hanteren het Cito-leerlingvolgsysteem. Tijdens het schooljaar 2010 -2011 gaan wij de volgende toetsen afnemen. De afnamemomenten zullen variëren.

Leerstofgebied	Toets	Groep
Taal	Taal voor kleuters	1 en 2
	Grafemtoets	3
	Auditieve Synthese	3
Spelling	SVS Niet werkwoorden	3 t/m 8
	SVS Werkwoorden	7 en 8
Woordenschat	Woordenschattoets	3 en 4
	Leeswoordenschat	5 t/m 8
Technisch lezen	DMT	3 t/m 6 (evt.langer indien nodig)
	AVI-leestoetsen	3 t/m 6 (tot AVI-8 bereikt is)
Begrijpend lezen	Toetsen begrijpend lezen	4 t/m 8

8. Schooltijden, vakantierooster, activiteitenkalender

Schooltijden

Zie de gegevens over de verschillende vestigingen vooraan in de gids

Schoolverzuim

Informeer de leerkracht alstublieft tijdig wanneer uw kind de les niet kan bijwonen i.v.m. ziekte of schoolreis van de dagschool of ..??

Wij gaan ervan uit dat kinderen op onze school, net als in Nederland, leerplichtig zijn. Er wordt een

Schoolgids 2010-2011 PO

absentieregistratie bijgehouden en in het rapport wordt het aantal verzuimuren vermeld. Het is verder de bedoeling dat alle kinderen meedoen aan de projecten (zoals schoolreis), ook als die niet op een lesdag vallen.

Vakantierooster 2010/2011

Het lesrooster en de vakanties vindt u allemaal bij elkaar vermeld in (bijlage 1)

Regels voor vervroegde vakantie of verlate terugkomst

In gesprekken vragen we ouders hun verlof zoveel mogelijk met de schoolvakanties te laten overeenkomen. Indien dit niet lukt, krijgt de leerling eventueel schoolwerk mee voor de betreffende periode.

9. Namen en adressen

Nederlands Onderwijs Hamburg

Hemmingstedterweg 130 22609 Hamburg

Voorzitter: mw Anita Hensen: 040-86693353
voorzitter@nederlands-onderwijs-hamburg.de

Secretaris: mw. Susan de Vreede 040-81994796
secretaris@nederlands-onderwijs-hamburg.de

Penningmeester: mw. LiedekeHeijning-Schrader 040-83099420
penningmeester@nederlands-onderwijs-hamburg.de

Coördinator mw. Jeanne Huisman 04183-775299
jeannehuisman@nederlands-onderwijs-hamburg.de

www.nederlands-onderwijs-hamburg.de
info@nederlands-onderwijs-hamburg.de

Internationale School Hamburg

Hemmingstedter Weg 130,
22609 Hamburg
HTel. (+49) (0)40 8000500
www.international-school-hamburg.de

Internationale School Bremen

Th. Mann Strasse 6-8
28213 Bremen
Tel: 0421- 3379272
www.isbremen.de
e-mail: office@isbremen.de

Schule Röthmoorweg

Röthmoorweg 9
22459 Hamburg
Tel. 040- 5700160
Fax: 040 57001622
www.roethmoorweg.de

9.2. Externe personen

Inspectie van het Onderwijs

Inspecteur basisonderwijs Buitenland Dhr. R. Roozenburg
Postbus 7447, NL - 4800 GK Breda
E-mail: buitenland@owinsp.nl

Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB)

Parkweg 20 a , NL - 2271 AJ Voorburg
E-mail: StichtingNOB@snob.nl
Internet: www.snob.nl

Telefoon: +31 - (70) - 386 66 46 / Fax +31 - (0)70 - 70 387 31 54

Vertrouwenspersoon:

Mevrouw Rens Dijkman-Kühn

Rinske.d-kuhn@web.de

0049 40 656 813 29

0176 - 26020233

Bibliotheek Rotterdam voor Expats

Hoogstraat 110, NL - 3011 PV Rotterdam

Tel. +31 – (0)10 – 4112389 / Fax +31 – (0)10 - 4047317

www.bibliotheek.rotterdam.nl

E-mail: mobielecollecties@bibliotheek.rotterdam.nl

9.3. Overige namen en adressen

Consulaat-Generaal der Nederlanden in Hamburg

Gesloten sinds Juli 2009.

Voor Paspoort en Identiteitsbewijs moet men naar Berlijn.

Nederlandse Vereniging voor Hamburg e.o.

Secretariaat. Mr Jeanne Geurts, Masenkamp 55, 22419 Hamburg

Tel. 040 – 531 17 75

E-mail: nederlandsevereniging@yahoo.de

De Nederlandse Club Hamburg

www.nederlandse-club-hamburg.de

Secretariaat : mw. Heleen van Zanten, tel 18140270

Formatiert: Schriftartfarbe:
Automatisch

ROOSTER NOH SCHOOLJAAR 2010-2011 Hamburg
 ROOSTER NOH SCHOOLJAAR 2010-2011 Hamburg
 Internationale school

Bijlage 1
 Bijlage 1

TOTAAL 36 LESSEN		
Les	Datum	Evenementen
1	17-aug	Stuif Es In, 13.30 - 15.30 u
2	24-aug	
3	31-aug	
4	7-sep	
5	14-sep	
6	21-sep	
7	28-sep	
8	5-okt	
9	12-okt	
	19-okt	Herfstvakantie
10	26-okt	
11	2-nov	Kinderboekenweek presentatie 16.30 - 17.45 uur
12	9-nov	
13	16-nov	
14	23-nov	
15	30-nov	Sinterklaas
	Za-4-dec	sinterklaasviering Nederlandse Club
16	7-dec	
17	14-dec	
	21-dec	Kerstvakantie
	28-dec	Kerstvakantie
	4-jan	Kerstvakantie
18	11-jan	
19	18-jan	
20	25-jan	
21	1-feb	
22	8-feb	
23	15-feb	
	22-feb	Voorjaarsvakantie
24	1-mrt	Project presentatie 16.30 - 17.45 uur
25	8-mrt	
26	15-mrt	
27	22-mrt	
28	29-mrt	Koninginnedagviering 16.00 - 17.45 uur
29	5-apr	
	12-apr	Voorjaarsvakantie Mogelijkheid inhaalles
	19-apr	Voorjaarsvakantie (24 apr Pasen)
	26-apr	Voorjaarsvakantie
30	3-mei	
31	10-mei	
32	17-mei	
33	24-mei	
34	31-mei	
	Zon 5 jun	Schoolreis
35	7-jun	
36	14-jun	Stuif Es Uit 16.30 - 17.45 uur
	16-aug	Stuif Es In, nieuwe schooljaar

ROOSTER NOB SCHOOLJAAR 2010-2011 Bremen Internationale school Bijlage 2

TOTAAL 35 LESSEN		op donderdag van 15.00- 17.45 uur	vakanties Bremen
		Vakanties/evenementen	
0	12-aug	Intake en voorbereiding	
1	19-aug	Stuif es in 15.30-17.30	
2	26-aug		
3	2-sep		
4	9-sep		
5	16-sep		
6	23-sep		
7	30-sep		
8	7-okt		
	14-okt	Kinderboekenweekpresentatie 16.45-17.45uur**	9okt-23okt
		14 en 21 okt ISB herfstvak	9okt-23okt
9	28-okt		
10	4-nov		
11	11-nov		
12	woe17no	les i.p.v. 18 nov. ***	
		18 nov studiedag ISB geen les	
13	25-nov		
14	2-dec	Sinterklaasviering	
15	9-dec		
16	16-dec		
		23 en 30 dec kerstvakantie, geen les	22dec-5jan
	6-jan	6 jan kerstvakantie, geen les	
17	13-jan		
	za 15 jan	toetsen /cultuurdag 10.00-14.00 ***	
18	20-jan		
19	27-jan		
20	4-feb	rapporten	
21	10-feb		
22	17-feb		
		24 feb voorjaarsvakantie, geen les	
23	3-mrt	projectpresentatie 16.45-17.45 uur	
24	10-mrt		
25	17-mrt		
26	24-mrt		
27	31-mrt		
27	7-apr		
28	14-apr		
		21 april ISB vakantie, geen les	16apr-30apr
29	28-apr	Koninginnedagviering	vakantie
30	5-mei		
31	12-mei		
	za15 mei	toetsen /cultuurdag 10.00-14.00 ***	
32	19-mei		
33	26-mei		
		2 juni Hemelvaart geen les	3jun, 14jun
34	9-jun	rapporten	
	zo 12 jun	schoolreis	
35	16-jun	Stuif es uit	7jul-17aug
	18-aug	eerste schooldag nieuwe schooljaar	

*** onder voorbehoud

ROOSTER NOB SCHOOLJAAR 2010-2011 Schnelsen

Bijlage 3

Röthmoorweg

TOTAAL 35 LESSEN		op donderdag van 15.30- 17.30 uur	
		Vakanties/evenementen	
0	12-aug	Intake en voorbereiding	vakanties
1	di 17aug	Stuif es in 13.30-15.30uur	
2	26-aug		
3	2-sep		
4	9-sep		
5	16-sep		
6	23-sep		
7	30-sep		
	7-okt	Herfstvakantie	HH
	14-okt	Herfstvakantie	HH,NS,SH
8	21-okt		NS,SH
9	28-okt		
10	4-nov	Kinderboekenweekpresentatie	
11	11-nov		
12	18-nov		
13	25-nov		
14	2-dec	Sinterklaasviering	
15	9-dec		
16	16-dec		
	23-dec	23 en 30 dec kerstvakantie, geen les	HH NS SH
17	6-jan		
18	13-jan		
	za 15 jan	toetsen /cultuurdag 10.00-14.00 ***	
19	20-jan		
20	27-jan		
21	4-feb	rapporten	
22	10-feb		
23	17-feb		
24	24-feb	Project presesntatie	
23	3-mrt		
	10-mrt	Voorjaarsvakantie	HH
	17-mrt	Voorjaarsvakantie	HH
24	24-mrt		
25	31-mrt		
26	7-apr		
27	14-apr		
28	21-apr		NS,SH
	28-apr	Vakantie	NS,SH,HH
29	5-mei		
30	12-mei		
	za 15mei	toetsen /cultuurdag 10.00-14.00 ***	
31	19-mei		
32	26-mei		
		2 juni Hemelvaart geen les	
33	9-jun	rapporten	
	zo 12juni	schoolreis	
34	16-jun		
35	23-jun		
36	30-jun	Stuif es uit	
	di 16aug	eerste schooldag nieuwe schooljaar	

Bijlage 4**Klachtenprocedure**

Uitgangspunt op dit gebied is dat klachten, problemen, vragen enz. in eerste instantie rechtstreeks worden aangekaart bij degene die direct met de kwestie te maken heeft. Een ouder met bijvoorbeeld een klacht over (het lesgeven van) een onderwijsgevende kan dus niet bij het schoolbestuur terecht, voordat de ouders met de betreffende onderwijsgevende hierover hebben gesproken. Hiermee wordt voorkomen dat de positie van de onderwijsgevende (oftewel diens gezag in de klas) wordt ondermijnd, maar het scheidt ook duidelijkheid over de rol en de positie van het schoolbestuur.

Er is een bepaalde trapsgewijze aanspreekbaarheid c.q. bemoeienis bij klachten van ouders over (het lesgeven van) een onderwijsgevende. Deze ziet er als volgt uit.

- Niveau 1** De ouders nemen de klacht rechtstreeks op met de onderwijsgevende.
- Niveau 2** Vinden de ouders en/of de onderwijsgevende geen bevredigende oplossing voor het probleem dan wordt een van de coördinatoren van de school ingeschakeld. Deze kan overigens ook al op het eerste niveau bij de kwestie worden betrokken, maar dan slechts met instemming van één van beide partijen.
Ook hier ligt namelijk het gevaar van gezagsondermijning van de onderwijsgevende op de loer.
- Niveau 3** Indien ook na het overleg met de coördinatoren de kwestie niet bevredigend kan worden opgelost, dan wordt de zaak voorgelegd aan het schoolbestuur. Deze zal in voortdurend overleg met de coördinatoren de kwestie bezien en hopelijk tot een oplossing kunnen brengen.
Ook kan worden besloten om de aan de school verbonden vertrouwenspersoon in te schakelen. Deze zal in voortdurend overleg met alle betrokkenen nagaan of door bemiddeling de klacht bevredigend kan worden opgelost.

Mocht de aard van de afhandeling van de klacht in onderling overleg niet mogelijk zijn of als de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden dan wordt een beroep gedaan op de 'Klachtenregeling Nederlands onderwijs in het Buitenland'.

